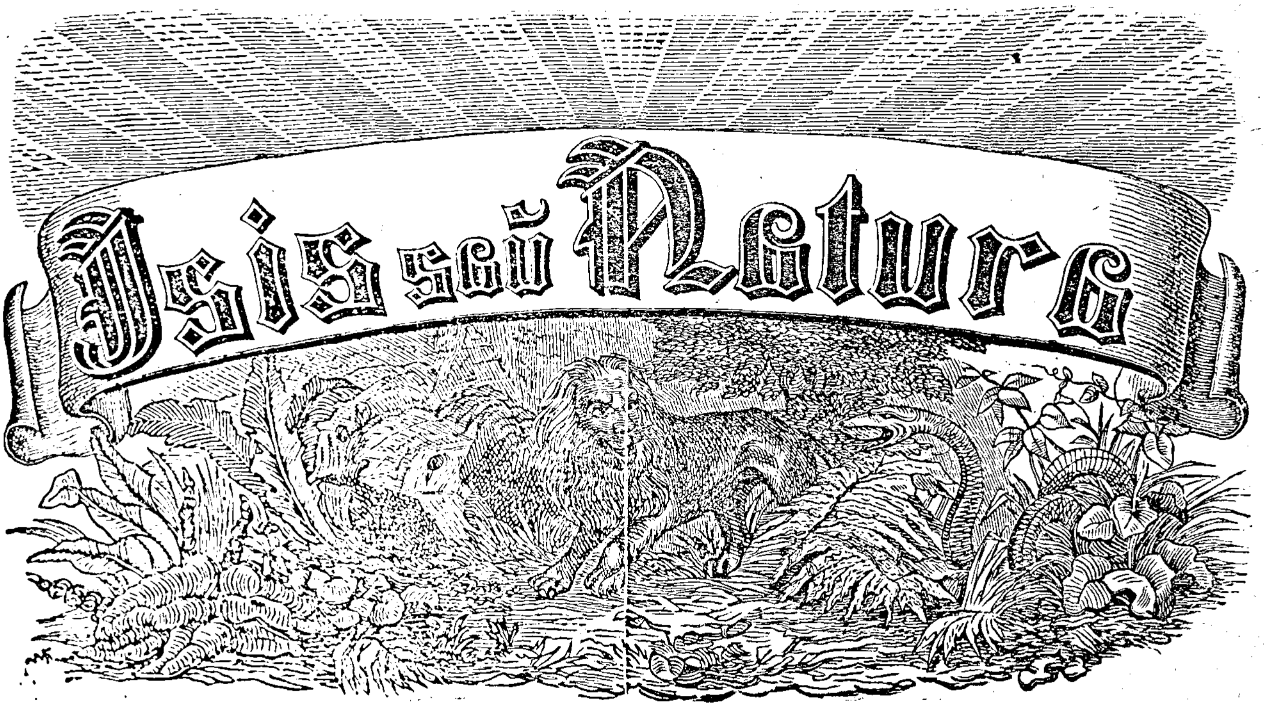

JURNAL

ПЕNTPЅ PESПÎNDIPEA ШTIINЏЕЛОРЅ NATЅPAЛE ШI ESAKTE, ÎN TOATE KЛASEЛE

Pediџeatŏ

de

PROFESOR DOCTOR IULIUS BARASH.

№ 12. (Anȣлȣ алȣ patpȣлea) Бȣкȣрешtĭ 30 Mapтie, 1859.

Konpindepea: Леџеа metamopfosei.— Estpemeле intpe лokȣitopii aepȣлȣi.— Mipakȣлеле вieџеi în miniatȣpъ.— Komȣnikaџiȣnĭ svientifiчe inivĭ.

Леџеа metamopfoseĭ.

Întpe челе maĭ fȣndamentaле леџĭ але natȣpeĭ tpeбȣe sъ nomenimȣ леџеа *metamopfoseĭ* (skimбъpeĭ) kopпiлорȣ. Totȣ лȣкpȣ че esistъ, tpъeшte nȣmaĭ пе temeiȣлȣ ачesteĭ леџĭ; nічĭ o fiinџъ matepiaлъ nȣ pъmîne mъкapȣ ȣnȣ minȣtȣ întp'o nosiџiȣne neskimбatъ.

Întp'ачestȣ kinȣ adeвъpatȣ a zisȣ fiлosofȣлȣ *Ераклitȣ*, къ ȣniвepsȣлȣ seamъnъ кȣ ȣnȣ pîȣ кȣpгъtopiȣ, але къpȣia atome neînчetatȣ se skimбъ, кȣ toate къ елȣ pъmîne totȣ ачела. Чine se ȣitъ astъzĭ ла Dȣnъpe noate sъ кpeazъ къ neste zeчe anĭ o ва гъsi totȣ ачеа; dapȣ ana каpe кȣpџе aкȣmȣ înaintea okiлорȣ nostpi, nічĭ mъкapȣ neste o opъ nȣ se ва maĭ afла ла лoкȣлȣ ei, fiindȣ къ pîȣлȣ tot-deaȣna se afлъ în miшкаpe. Sъ nȣnem o rindъ în nъmînt шi sъ ȣpmъm кȣ o oбsepвaџiȣne neînчetatъ nînъ se ва faче apбȣpe; вom вedea къ пе fie-каpe minȣtȣ, ачeastъ desвoлtape din rindъ nînъ ла apбȣpe, nȣ se faче d'odatъ, чi npin skimбъpĭ neînчetate, пе fie-каpe minȣtȣ, din nosiџiȣne în nosiџiȣne. Лȣкpъpiле natȣpeĭ nȣ mepгȣ npin sъpipe; din kontpa, toatъ esistenџa fiinџелорȣ, toatъ вiaџa ȣniвepsȣлȣĭ, nȣ este алtȣ nimiкȣ de kîtȣ o desвoлtape nesimџitъ, pегȣлatъ, însъ neînчetatъ în aktiвitatea sa.

Este o nȣtepe mistepioasъ, diвinъ, askȣnsъ în natȣpъ, каpe o împinџe a manifesta neînчetatȣ fopmeле челе nȣoĭ але fiinџелор, a nimiчi (пpъпъdi) лȣкpȣлȣ че este, шi a nȣne în лoкȣ-ĭ алtȣлȣ каpe n'a fostȣ. Ачestȣ npoчesȣ (лȣкpape) nemъpџinitȣ în dъpъпъпape шi npefaчepe, a datȣ npiлeџiȣ fiлosofiлорȣ векĭ d'a npesenta ачeastъ

idee adînkъ în felȣрimĭ de fабȣле. Adînkȣлȣ simцȣ din fабȣла Mitoлоцieĭ пentrȣ *Satȣрnȣ* кare тъпînкъ копiiĭ sъĭ, нȣ este алtȣ de кîtȣ, къ *timпȣлȣ* (Satȣрnȣ este zeȣлȣ timпȣлȣĭ) nimiчeшte toate fiinцeлe кare аȣ eшitȣ din sînȣлȣ sъȣ, adікъ, кare s'a пъsкȣtȣ iаръшĭ în timпȣ. Mitoлоцia Indieniлорȣ кare ворбeшte de *Брата* (zeitatea търеацъ, infinitъ), ла кare sîntȣ sȣпȣшĭ *Вiшnȣ* (пrinчiпȣлȣ дъръtъtoрiȣ) шi *Шiваnȣ* (пrinчiпȣлȣ реnаратoрiȣ) iаръшĭ копrinde ачеаstъ idee adînкъ despre пȣterea Dȣmnezeiaskъ, sȣблimъ шi infinitъ кare se manifesteazъ în natȣръ пrin neînчetatъ лȣкrаре de nimiчire шi de reпаrаre (iачере ла локȣ).

Ачеаstъ skimбаre, saȣ metamorfosъ regȣлатъ, se арatъ în кiпȣлȣ челȣ maĭ desвoлtatȣ, maĭ вîрtosȣ ла fiinцeле animaле.— Ла animaлeлe din класa mamiferъ, кare naskȣ пȣiĭ лорȣ din mitrъ, вiĭ, gata, desвoлtaцĭ în toate organeлe лорȣ (вiviпare); ачеаstъ mare metamorfosъ нȣ se пrічеnе atîtȣ ка ла animaлeлe din класa de maĭ жосȣ (oвiпаre) кare naskȣ пȣiĭ лорȣ нȣ вiĭ, чi пrin oаъ. Întр'ачевъръ, че mare deoseбire este între oȣ шi гъinъ! Oȣлȣ este ȣnȣ лȣкрȣ mortȣ шi гъina este вie кȣ simцire шi кȣ mішкаre; кȣ toate ачеstea, гъina вie a eшitȣ din oȣ neînsȣfлeцitȣ нȣmaĭ пrin mizлoкȣлȣ кълдȣреĭ.

În Eцiптȣ se пȣнȣ miĭ de oаъ în niшte кȣпtoаre бine înкълzite, шi neste пȣцine zile esȣ miĭ de пȣiĭ de гъinъ.

Аnoĭ кîndȣ, sпарцemȣ ȣnȣ oȣ, oare гъsimȣ întр'însȣлȣ вр'o ȣрmъ de капȣ, de пiчioare шi de арiпĭ? Oрĭ-че fiлosofȣ din лȣme, oare поate sъ не dea o desлȣшire кȣmȣ a fostȣ askȣnsъ în oȣ, fiinцa гъinei? Кȣmȣ a eшitȣ dintр'ȣnȣ лȣкрȣ atîtȣ de simплȣ ка ȣnȣ oȣ, o fiinцъ atîtъ de кomпликатъ, компȣsъ dintр'atîta mȣлцime de organe кȣmȣ este гъina вie? Niminea шi niчĭ odatъ! — În temплȣriлe пъrîniлорȣ векĭ, Natȣра аȣ fostȣ пrеsentatъ sȣб figȣра ȣneĭ statȣe femeeшtĭ нȣmitъ *Isisȣ*, a къriea faцъ аȣ fostȣ акоperitъ кȣ ȣнȣ вълȣ; sȣб statȣe a fostȣ skрisȣ „Niчĭ o mînъ omeneaskъ, n'a цidi„катȣ вълȣлȣ meȣ".—

Noĭ fisiчiĭ, saпienцiĭ, fiлosofiĭ din лȣminatȣлȣ sekoлȣ алȣ nostrȣ, кare amȣ fъкȣtȣ progrese neкrezȣte în toate шtiinцeлe natȣреĭ, sîntem departe, foarte departe d'a пȣtea кȣteza a intra în adînчimea misteriiлорȣ natȣреĭ! Кȣ toatъ шtiinцa noastrъ, кeаr акȣm stъm кȣ okiĭ înкremenițĭ înaintea ачеsteĭ figȣрĭ antiче învелitъ a zeitъцiĭ *Isisȣ*, fъръ a не пȣtea бȣкȣра d'a privi d'аnроаре fisionomia eĭ!

Челе maĭ deoseбite шi minȣnate metamorfose ле гъsimȣ, ла insekte. Se вede къ natȣра a алесȣ ачеastъ класъ a animaлeлорȣ, spre a se manifesta în toatъ strълȣчirea пȣteriĭ saле. Ачеste metamorfose, fiindȣ atîtȣ de interesante, amȣ гъsitȣ къ нȣ va fi de prisosȣ ка sъ ворбim de dînseле чева aiчĭ dȣпе instinkteле animaлeлорȣ.

Чеа maĭ mare parte a insekteлорȣ, кîndȣ esȣ din oаъ, нȣ seamъnъ niчĭ кȣ пъrinцiĭ лорȣ, niчĭ кȣ ачееа кare eĭ ворȣ fi maĭ пe ȣрmъ шi sîntȣ sȣпȣse ла niшte skimбърĭ foarte marĭ пînъ ажȣngȣ în starea лорȣ perfektъ, desвoлtatъ; ачеste skimбърĭ, sîntȣ кȣnoskȣte sȣб нȣmire de *metamorfose*.

Metamorfoseлe insekteлорȣ se fакȣ în цeнere пrin treĭ perioade, adікъ: perioda *ларвеi*, perioda *nimfei* шi perioda insekteĭ *perfektъ* saȣ *desвoлtatъ*.

Darȣ ачеste metamorfose, нȣ sîntȣ totȣ atîtȣ de marĭ ла toate insekteлe, fiindȣ къ ȣneлe atîtȣ se skimбъ, în кîtȣ нȣmaĭ sîntȣ de кȣnoskȣtȣ, пe кîndȣ ла алteлe, ачеste metamorfose нȣ sîntȣ алtȣ nimiкȣ de кîtȣ крeшterea ariпiлорȣ кare ле аȣ лiпsit пînъ акȣm; de ачееа, natȣраліштiĭ ле deoseбeskȣ în *metamorfose комплeте* шi *metamorfose некомплeте*.

Insekteлe кȣ metamorfose комплeте аȣ totȣ-deaȣна forma ȣneĭ вerme кîndȣ ese din oȣ, шi în ачеastъ formъ se нȣmeskȣ *ларвъ*; atȣнчĭ корпȣлȣ ле este лȣngȣ, moaле, despъrцitȣ în treĭ saȣ maĭ spre-zeче ineле deoseбite ȣnȣл de алtȣл; okiĭ ле sînt simплi, ба înкъ de mȣлte orĭ ле лiпseskȣ de totȣ.— Dȣпъ че аȣ remasȣ кîtȣва timпȣ în ачеastъ poziцiȣne шi аȣ шi netreкȣtȣ mȣлte skimбърĭ, atȣнчĭ ле înчеnе a креште ariпiле пe sȣб пieле шi dȣпъ ачеasta intrъ în perioda nimfeĭ. În toatъ ачеastъ a doa periodъ a вieцeĭ лорȣ, remînȣ ачеste animaле кȣrioase fъръ mішкаre шi trъeskȣ fъръ нȣtrimîntȣ. Пieлea кare ele o perdȣ, акȣmȣ se ȣsȣкъ шi se skimбъ întр'ȣnȣ felȣ de коажъ în forma ȣneĭ oȣ (гогоашъ) astȣпatъ pretȣtindinea, în кare se a-

fiъ insekta. Sîntŭ ȣnele insekte a кърора гогоашъ, seamъnъ кȣ înfъшȣрарea ȣnȣĭ копилŭ.— Dapŭ пe kîndŭ insekteлe sîntŭ înкъ în пepioada лapвeĭ, пpin o нoȣъ лȣкpapе instinktivъ îшĭ пpeгътeskŭ ȣnŭ акoпepiшŭ пentpȣ o mape пepioadъ a вieцeĭ лopŭ de nimfъ, însъ aчestŭ акoпepiшŭ îлŭ fakŭ din niшte fipe de mъtase кape лe skotŭ din гȣpa лopŭ. Dȣпъ чe insekta s'a акoпepitŭ пpetȣtindinea, atȣnчĭ îшĭ înчeпe misterioasa sa desвoлtape. Opганeлe saлe чeлe din пъȣntpȣ, se moaie шi înчetŭ, înчetŭ, înчепŭ a-шĭ лȣa fopma кȣ кape вa pъmînea, emindŭ de sȣв гoгoшĭ шi statopnichindȣ-se în fopma кopпȣлȣĭ ȣnde tpeвѣe sъ pъmîe. Dȣпъ чe s'a sfîpшitŭ aчeastъ mape skimвape, insekta лeaпъdъ maska sa, întinde apiniлe шi ese кa o insektъ пepfektъ.

Лa aчeste metamopfose комплeтe sîntŭ sȣпȣшĭ toцĭ fiлȣtȣpiĭ; dapŭ este ȣnȣлŭ dintp'înшiĭ кape ape пentpȣ noĭ oamenii ȣnŭ deosebitŭ intepesŭ fiindŭ-къ în stapea sa de лapвъ saȣ вepme, skoate din гȣpa sa ȣnŭ feлŭ de matepie кape акȣmŭ s'a fъкȣtŭ ȣna din чeлe de neaпъpate tpeвȣinцe aлe omȣлȣĭ чiвiлisatŭ: aчeastъ matepie este *mȣtasea*, шi aчestŭ вepme este rîndaкȣлŭ (ver à soie) de кape вomŭ вopвi aicea чe-вa maĭ пe лapгŭ.

Aчestŭ insektŭ se tpaцe din пpoвinчiiлe sententpionaлe aлe Kineĭ. În Eȣpoпa n'a fostŭ кȣnoskȣtŭ пînъ лa aлŭ 6-лea sekoлŭ. Niшte кълȣгъpĭ misionapĭ гpeчĭ, aȣ adȣsŭ oaълe aчesteĭ insekte лa Konstantinoпoлe sȣв stъпînipea лȣĭ *Iȣstinianȣ*. D'aколо s'a pъspînditŭ кȣлtȣpa rîndachiлopŭ лa Mopea în Гpeчia, лa Siчiлia шi лa Itaлia; în Фpanцa aчeastъ кȣлtȣpъ a înчeпȣtŭ maĭ tîpziȣ, sȣв Henricu aлŭ 4-лea.

Кȣлtȣpa rîndaчiлopŭ nȣ пoate înainta фъpъ кȣлtȣpa apвȣpȣлȣĭ dȣdȣ xotъpitŭ de natȣpъ пentpȣ nȣtpeцȣлŭ лopŭ. Dȣzii aлвĭ, sîntŭ maĭ foлositopĭ пentpȣ dînшiĭ. Aчestŭ apвȣpe ажȣnцe лa o înпълцime de лa patpȣ-zeчĭ пînъ лa чinчĭ-zeчĭ пichioape; eлŭ a înaintatŭ foapte în toate цepiлe mepidionaлe din Eȣpoпa. Patpia лȣĭ este Kina; dapŭ în sekoлȣлŭ aлŭ 6-лea, doĭ кълȣгъpĭ гpeчĭ aȣ adȣsŭ împpeȣnъ кȣ rîndaчii шi sъmînцa de dȣzĭ în Eȣpoпa, adiкъ maĭ întîiŭ în Гpeчia în peninsȣлa Пeлoпonesъ (кape atȣnчĭ a пpiimitŭ nȣmeлe de Mopéa, din каȣza mȣлtopŭ dȣzĭ кape, în лatineшte se кiamъ *Morus*, чe s'a кȣлtiвatŭ акoлo). Din Гpeчia кȣлtȣpa dȣziлopŭ s'a pъspînditŭ în Dachia, Siчiлia, Itaлia пînъ în Фpanцa.

Rîndachiĭ tpъeskŭ în stape de лapвъ tpeĭ-zeчĭ шi patpȣ de ziлe шi întp'aчestŭ timпŭ eĭ îшĭ skimвъ пieлea de patpȣ opĭ; timпȣлŭ dintpe doъ desпoepĭ se кiamъ sekoлȣлŭ aчestopŭ animaлe. Aпpoпiindȣ-se o пъпîpлipe, amopцeskŭ шi înчeteazъ d'a maĭ mînka; însъ dȣпъ чe ш'aȣ skimвatŭ пieлea, foamea лi se îndoeшte. Aчeastъ mape пoftъ, кape вine dȣпъ чeлe d'întîiŭ patpȣ skimвъpĭ aлe пieiлopŭ, este înкъ miкъ (petite fraise) пe лîngъ пofta кape rîndachiĭ o aȣ în sekoлȣлŭ aлŭ чinчeлea din вiaцa лopŭ (grande fraise).

Къtъцimea фpȣnzeлopŭ de dȣdŭ кape o mъnînкъ eĭ, este foapte mape шi se mъpeшte din zi în zi. Чine voeшte sъ skoatъ лapвe dintp'o ȣnцъ ontŭ dpamȣpĭ) de sъmînцъ de rîndachĭ, ape tpeвȣinцъ de 7 лivpe (2 ½ oка) de фpȣnzъ de dȣdŭ, пentpȣ sekoлȣлŭ întîiŭ, adiкъ пentpȣ 5 ziлe; 21 лivpe пentpȣ sekoлȣлŭ aлŭ doiлea, кape цine patpȣ ziлe; 70 лivpe пentpȣ sekoлȣлŭ aлŭ tpeiлea кape цine 7 ziлe; 2'0 лivpe пentpȣ sekoлȣлŭ aлŭ patpȣлea кape цine iapъшĭ 7 ziлe; шi 1200 пentpȣ sekoлȣлŭ aлŭ чinчeлea. În a шasea zi din aчestŭ sekoлŭ din ȣpmъ, înчeпe mînкapea чea mape (grande fraise) în kîtŭ mînkîndŭ fakŭ ȣnŭ sгomotŭ кa o mape плoae. În a zeчea zi, înчeteazъ mъnкapea шi se пpeгъteskŭ пentpȣ întîia лopŭ metamopfosъ. Kopпȣлŭ лi se faчe moaлe, din гȣpъ лe ese niшte fipe de mъtase чe se tpagŭ dȣпъ dînшiĭ ȣmвлîndŭ; пe ȣpmъ se aшeazъ лa ȣnŭ лoкŭ, topкŭ împpeцiȣpȣлŭ лopŭ niшte fipe foapte sȣвцipĭ кa ȣnŭ feлŭ de плasъ, шi atîpnîndȣ-se în miзлoкȣлŭ aчesteĭ плase, înчeпe a-шĭ цese гoгoaшa лopŭ. Aчeastъ цesъtȣpъ, se ȣpmeazъ în кiпȣлŭ ȣpmъtopiȣ: eĭ se însipteskŭ neînчetatŭ în лoкŭ în feлȣpimĭ de dipeкцiȣnĭ шi împpeцiȣpȣлŭ лopŭ, topкîndŭ кa o faшe fipȣлŭ de mъtase кape ese din niшte гъȣpĭ чe se aфлъ în вȣzeлe лopŭ. Aчestŭ fipŭ kîndŭ îĭ este din гȣpъ, este moaлe; însъ în aepŭ se 'ntъpeшte nȣmaĭ de kîtŭ. Aчeastъ цesъtȣpъ sъ ȣpmeazъ nȣmaĭ кȣ ȣnŭ fipŭ: dapŭ пpin mȣлцimea înвълitȣpiлopŭ чe лe faчe rîndaкȣлŭ, se fopmeazъ în sfîpшitŭ o гoгoaшъ tape, aвîndŭ fopma ȣnȣĭ oȣ. Гoгoaшa aчeasta este гaлвenъ saȣ

албъ dȣпъ felȣlȣ rîndaчілорȣ че аȣ fъкȣt'о, ші лȣнџimea firȣлȣі este foapte mape; de mȣлte орі de ла 100 пînъ ла 150 stînжinі. Гîndaчії чеї eшiџї dintp'о ȣнџъ (оntȣ dpamȣpї) notȣ aдȣче ла 70—80 лівре de mъtase; dapȣ se înтîmплъ sъ adȣкъ ші пînъ ла 130 лівре. În 3 ½ zіле пînъ în natpȣ, eї îшї isпръвеsкȣ гогоашеа de џesȣtȣ — Desпiкîndȣ чіне-ва о гогоашъ, atȣnчї гъсеште insekta din пъȣntpȣ de totȣ skimбatъ de кȣmȣ epea maї 'nainte, ea aкȣmȣ s'a пergit, пieлea eї seamъпъ кȣ teлetinȣл, fopma eї este potȣndъ ші лȣнгъ ка а оȣлȣї, пȣ-ї гъsimȣ пічї капȣ пічї гȣръ, локȣлȣ аріпілорȣ віitoape este însemnatȣ пȣmaї пpintp'о лiniе în кȣрmeziшȣ.— Kîndȣ кълдȣра este notpiвitъ (de ла 15° пînъ ла 18°), atȣnчї metamopfosa ачестеї пimfe în fлȣtȣре sъ isпръвеште în кȣpsȣ de 18 пînъ ла 20 zіле, dȣпъ каре. insekta гъȣреште ea sinгȣре гогоаша ші ese. Кіпȣлȣ ешіреї, este foapte кȣріosȣ. Insekta moaie о napte а гогоашеї кȣ ȣпȣ felȣ de ȣmezeaлъ skoasъ din sine, пе ȣрmъ о бате кȣ капȣлȣ ла ачеstȣ пȣпtȣ ȣdatȣ, о гъȣреште ші ese; ла ешіреа ачестеї insekte s'apatъ ȣп fлȣtȣре кȣ аріпіле албе, кȣ пічіоареле лȣнџї ші sȣбџірї ші к'о гȣръ лȣнгъ. Nȣmaї de кîtȣ dȣпъ ешіреа din гогоашъ, înчепе гласȣлȣ amopȣлȣї а ворбі întpe dînшії, atȣnчї fлȣtȣpії de deoseбite sekse se каȣtъ ші dȣпъ гȣstapea dȣлчеџії imпȣлȣї, naptea femeiaskъ înчепе а-шї depȣпе оаъле sale, а кърора кътџime este foapte mape, пînъ ла 500 de оаъ fie-каре, ші аша dȣпъ че fлȣtȣpії ш'аȣ împлinitȣ misiȣпеа лорȣ de пpoпагаџiȣпе, tpъеsкȣ пȣmaї 10 пînъ ла 20 de zіле ші mopȣ. (Ва ȣрmа)

Estpemeле întpe локȣitopiї аерȣлȣї

Natȣpeї îї плаче estpemeле, ка ші поъ оamenілорȣ. Întoкmaї къ întpe оamenї Локȣitopiї пъmîntȣлȣї, ȣпії sîntȣ maї mapї ші алџії maї miчї; ба înкъ, ȣпії sîntȣ пpea mapї ші алџії пpea miчї; аша ші întpe пасерї локȣitopiї аерȣлȣї, ȣнеле sînt foapte mapї ші алтеле foapte miчї. Esemплȣ d'aчeste doъ estpeme. пе daȣ doъ пасерї каре ле пpezentъmȣ aічї în doъ figȣpї, adeкъ *stpȣџȣлȣ* ші *колібрі*. Am aȣȣt окаsiȣпе а ворбі despre Istopia Natȣpaлъ ачеstopȣ doъ пасерї, de fie-каре deoseбitȣ, акȣmȣ însъ воmȣ faче о компарaџiȣпе întpe ачеste doъ estpeme, în класа пасерілорȣ.

Stpȣџȣлȣ ші Колібрі tpъеsкȣ amîndoї în климеле калde, tpoпiкале; însъ чел d'întîiȣ, în kontinentȣл векіȣ; чел d'aлȣ doiлеа, în kontinentȣл пȣоȣ. Aічї se apatъ, ка ші пpetȣtindinea, къ пъmîntȣл Amepічеї пȣ epa în stape sъ пpodȣкъ кpeaџiȣпеа animaлелор џigantiче, пpeкȣmȣ ле а пpodȣs kontinentȣлȣ челȣ векіȣ. În ачеstȣ kontinentȣ пȣоȣ (Amepiка) каре, пpeкȣmȣ îлȣ dobedeшte шtiinџa џеолоџiеї, а ешit din sînȣл очеанȣлȣї mȣлt maї tîpziȣ de кîtȣ kontinentȣлȣ векіȣ, sъ веde къ пȣtepea кpeatiвъ пȣ s'a konsoлidatȣ (întъpitȣ) înкъ întp'atîta. ка sъ поатъ пpoдȣче пpodȣкџiȣпеа de dimensiȣпї deoseбite ші d'о fopџъ ковîpшitoape, ка în kontinentȣлȣ векіȣ. Întpe animaлеле mamifepe, Amepiка пȣ epa în stape sъ пpodȣкъ mажеstosȣлȣ леȣ ші а пpodȣsȣ пȣmaї, ка sъ zічеmȣ аша, о ediџiȣпе de леȣ în miniatȣpъ, adeкъ Кȣгȣарȣ; în локȣлȣ tigpȣлȣї tepiбiлȣ, Amepiка а пpodȣsȣ жагȣарȣ adeкъ ȣп tigpȣ în miniatȣpъ; în локȣлȣ къміleї, а пpodȣs лаmа; dapȣ în локȣлȣ џigantȣлȣї елefantȣ. Amepiка пȣ epa în stape sъ пpodȣкъ пimiкȣ

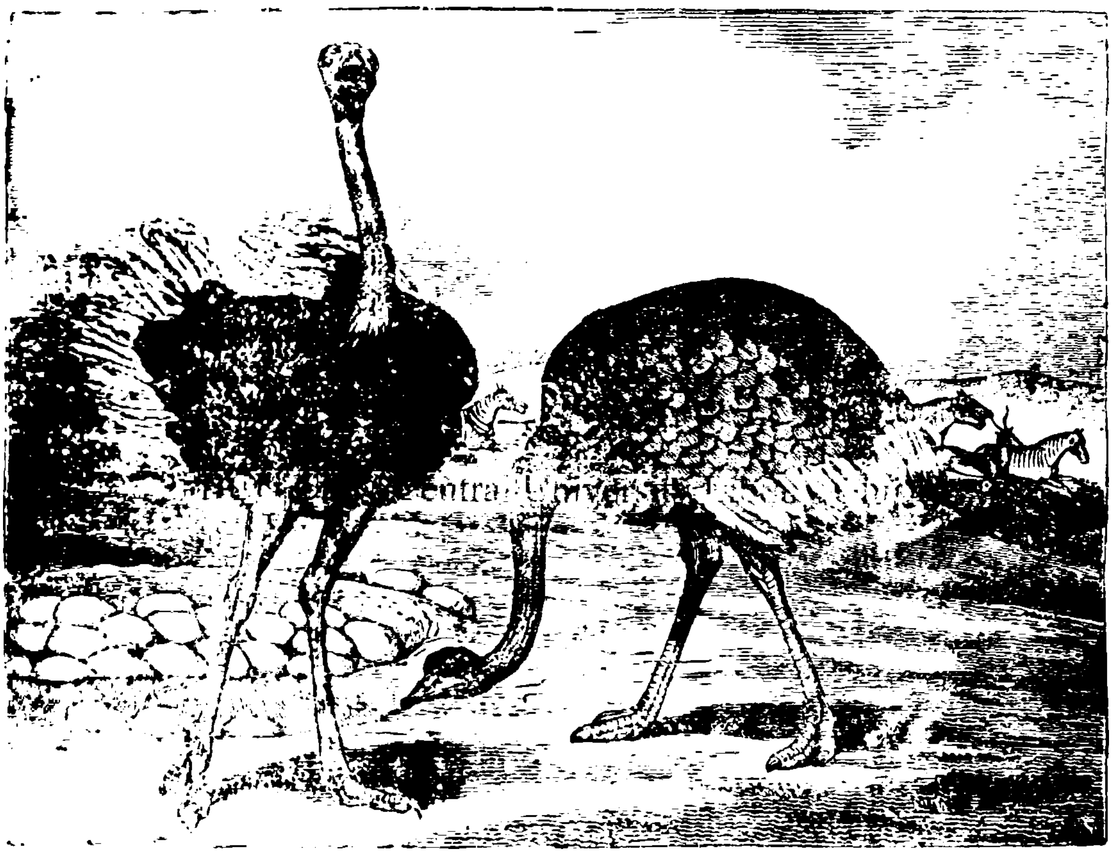

Пасеріле Colibri în Amepiка.

Întpe пасерї, ачеastъ împpeџiȣpape se веde înкъ întp'ȣпȣ modȣ maї лъmȣpitȣ. Afapъ d'ȣнеле speџe de плешȣве (vultȣri) mapї, Amepiка п'а пpodȣsȣ în пічї о famiлie de пасерї, indiвide d'о mъpime еквалъ ка ачеле але kontinentȣлȣї векіȣ.— Nȣmaї în famiлia пасерілорȣ gallinacée, (гъinъ) pепpezentatȣлȣ лорȣ челȣ maї mape, adeкъ кȣpкапȣлȣ, este пъsкȣtȣ în Amepiка ші d'аколо întpodȣsȣ în kontinentȣлȣ векіȣ. Ачеstȣ pепpezentantȣ пекъжічiosȣ алȣ famiлieї гъinелорȣ, faче sinгȣpȣ о esчепџiȣпе din леџеа џепеpaлъ maї

ȣȣsȣ̆ esпȣsъ; паркъ арȣ̆ fi елȣ̆ în прівінца ачестеі, о fiinцъ анімалъ прівілеціатъ din Натȣръ (поате къ ачеастъ кȣалітатеа sa de „fiinцъ прівілеціатъ“ face къ ел se ȣnfлъ adese-орі ші devine аша de nesȣfepitȣ̆.)

Sъ не ȣitъmȣ̆ акȣmȣ̆ че-ва maĭ de anpoane ла difepite stpȣktȣpe ші natȣpa ачестopȣ̆ доъ пасъре estpeme, adeкъ stpȣцȣлȣ̆ ші колібріі. Stpȣцȣлȣ̆ este de mъpimea ȣnȣĭ калȣ̆; капȣлȣ̆ sъȣ̆ se afлъ ла о înълцimе maĭ mape de kitȣ̆ înълцimea ȣnȣĭ omȣ̆ mape; окіȣлȣ̆ stpȣцȣлȣĭ este maĭ mape de kitȣ̆ toatъ пасереа колібріі, de ла капȣ̆ пînъ ла пічіоаре; къчĭ sîntȣ̆ колібріі каре нȣ sîntȣ̆ maĭ mapĭ de kitȣ̆ о mȣskъ. Кȣ toate ачестеа, mікȣл колібрȣ este d'о fipe maĭ ацеръ ші maĭ кȣpaцioasъ de kitȣ̆ mapeле stpȣцȣ̆. Stpȣцȣлȣ̆ este ерbіворȣ̆ ші колібрȣлȣ̆ este карніворȣ̆; апоĭ este кȣnoskȣtȣ̆ къ animaлеле карніоаре, аȣ̆ în цепере о inteлiцenцъ mȣлtȣ̆ maĭ desвoлtatъ de kitȣ̆ animaле ербівоаре. Stpȣцȣлȣ̆, нȣ нȣmaĭ къ нȣ este în stape sъ атаче ȣnȣ̆ inamikȣ̆, ба înкъ нȣ e în stape sъ se апере біne de atакȣpiле алtopa ші kîndȣ̆ веde anponiindȣ-se ȣnȣ̆ inamikȣ̆, аpe ideea бізаръ къ înkide окіі, înkinȣindȣ'шĭ astȣ̆-feлȣ̆ къ atȣnчĭ inamikȣлȣ̆ нȣ ва веdea пе dînsȣ. Ачеастъ stȣniditate каре о гъsimȣ̆ ла stpȣцȣ̆ (ші ла ȣnii oamenĭ) нȣ о гъsimȣ̆ ла mікȣлȣ̆ колібрȣ; kîtȣ̆ de mikȣ̆ este, аша de inimosȣ̆ este; елȣ̆ кȣteazъ ші atакъ пе пасерĭ mȣлtȣ̆ maĭ mapĭ de kîtȣ̆ dînsȣ; елȣ̆ нȣ înkide окіі kînd se afлъ în faцa inamikȣлȣĭ sъȣ̆, din kontpa îĭ deskide foapte tape, ка sъ se апере de лoвitȣpiле лȣĭ.

Пасереа stpȣцȣлȣ̆ in Afpiка.

Stpȣцȣлȣ̆, maĭ нȣ sбoapъ нічĭ de кȣmȣ̆, din кaȣza гpeȣtъцеĭ saле, пе kîndȣ̆ колібрі, din kontpa, петpече toatъ віеаца sa sбȣpîndȣ̆. Ачеаста не adȣче aminte de ачееа че а npetinsȣ̆ ȣnȣ̆ filosofȣ̆ еленȣ̆ къ рapȣ̆ se гъseште întp'ȣnȣ̆ кopпȣ̆ atлetikȣ̆, ȣnȣ snipitȣ̆ mape, sȣnepiopȣ̆; паркъ snipitȣлȣ̆ oameniлopȣ̆ atлeтiцĭ кȣ кopпȣpĭ deoseбite de mapĭ, нȣ поате sъ sбoape în înaлteле peцiȣnĭ але ideiлopȣ̆, întoкmaĭ ка snipitȣлȣ̆ пасереі stpȣцȣ

нȣ поате sъ pidiче ачестȣ корпȣ atletikȣ în înналтеле реџiȣнї але аерȣлȣї.

În înфъцiшареа колореї esterioape а ачестopȣ doъ nасерї, гъsimȣ iapȣ o difepinцъ foapte ремаркабiлъ. Stpȣцȣлȣ аре о колоаре monotonъ, ченȣшiȣ, албȣ шi негрȣ; пе кîндȣ пасъреа колiбрi аратъ пе пелеа sa, о adȣнаpe de toate колорiле din челе maї stpълȣчitoape че esistъ în лȣme. Възîндȣ чine-ва zбȣpîndȣ o asemenea пасъре, ïї se паре къ bede zmapardȣ, рȣбiнȣ, топазȣ шi челе-л-алте пetpe пречioase înbiate, însȣфлеџite шi zбȣdpîndȣ în аерȣ. Femeiле d'аколо, iеаȣ ȣнȣ колiбрȣ, îлȣ пȣне пе капȣлȣ лорȣ шi se sepbeskȣ кȣ dînsȣ ка кȣ diamante, zmaparde шi алте skȣле лȣчitoape шi пречioase. Аша dapȣ. Colibrul e фрȣmosȣ шi stpȣцȣлȣ е mape.

Мiракȣлеле вieцeї în miniatȣpъ.

Алеksandpȣлȣ de Humbold ziче în челебрȣл sъȣ опȣ „Kosmos" къ нȣмърȣлȣ stелелорȣ невȣлоаse, абiа вiziвiле прin mikроskопȣ, se sȣе ла 18 miлioane! Noї ръmînemȣ înкpemeniцї de mipape, aȣzindȣ ачеstea; къчї aiчї se прezintъ infinitatea мъpimeї sпацiȣлȣї ȣniверsȣлȣї, infinitatea нȣмърȣлȣї de лȣmї че se aфлъ întp'însȣлȣ. Dapȣ нȣ maї пȣцinȣ вomȣ ръmînea înкpemeniцї de mipape, aȣzindȣ de infinitatea fiinцелорȣ însȣфлеџite каре se manifestъ în рапортȣлȣ mikшopimeї лорȣ. Ачеste infinitъцї de fiinџe esistinte mateрiале каре înчепе кȣ лȣmї, кȣ stеле шi кȣ алте корпȣрї черeштї шi se tepminъ кȣ animале mikроskопiче; ачестȣ infinitȣ, zichemȣ, sпepie шi ковîршаште toatъ imaџinaцiȣnea noastpъ! Ȣнȣ цолȣ (полiчiȣ) кȣбȣ de шistȣ (neatpъ de полеалъ) каре вine din opaшȣлȣ Вiлinȣ, копрinde 40,000 miлioane de skелеte (пaвeзe) de animале miчї (gallionella) че аȣ tpъitȣ odatъ; ачестȣ sпацiȣ копрinde dap ȣн нȣмър кȣ 2000 opї maї mape de kît нȣмърȣл stелелор невȣлоаse în чер! În anȣл 1839, а deskопepitȣ D. Ehrenberg къ opaшȣлȣ Berlin este клъditȣ пе animале вiї, adекъ пе o stpatъ de infȣsopiї (saȣ animале mikроskопiче) каре tpъeskȣ înкъ шi акȣmȣ.

Ла о adînчime de 20 пiчioape de desȣбtȣлȣ калdъpîmȣлȣї алȣ ачестȣї opaшȣ, înчепе imпepiȣл ачеstop fiinџe mikроskопiче, вizape, каре нȣ вȣdȣ нiчї odatъ лȣmina zileї. Гросimea ачеsteї stpate d'infȣzopie џine пînъ ла 60 пiчioape. De шi въгате atîtȣ de adînкȣ sȣб пъmîntȣ, кȣ toate ачеstea, ачеste animале sîntȣ вiї шi se înmȣлџeskȣ kiapȣ шi asta а фъкȣtȣ къ пропрieтapiї ȣнopа kase mapї, sъ temȣ de вiitopȣлȣ каsелорȣ лорȣ; къчї е înвedepatȣ къ о kasъ а кърȣia temелie stъ пе о stpatъ de animале каре se miшкъ, нȣ е преа sigȣpъ.

Dapȣ нȣ нȣmaї în Еȣропа, чi шi în Amepiка, прекȣmȣ în statȣлȣ Вipџinia, аȣ гъsitȣ stpate de animале infȣzopiї; ба înкъ аколо (în Amepiка) аȣ клъditȣ kase din ръmъшiцеле ачеstopȣ animале adекъ de пaвeзеле лорȣ. Шtiinцa, asemenea а deskопepitȣ къ мȣнцiї џiganтiчї de кpeтъ (tiбiшȣpȣ) нȣ sîntȣ altȣ nimikȣ de kîtȣ паркъ чimitipe imenze але ачеstopȣ animале. Dapȣ шi пе фȣndȣлȣ мъpeї se aфлъ stpate de infȣzopiї, прекȣmȣ аȣ аpътatȣ sondaџiкpї. Аша dapȣ este пробatȣ къ чеа maї mape întindepe asȣпpа глобȣлȣї пъmîntesk о аȣ infȣzopiеле. Infȣzopiiле аȣ контpiбȣitȣ foapte мȣлtȣ ла клъdipеа sȣпpaфeцeї пъmîntȣлȣї în stape кȣmȣ se aфлъ акȣmȣ.

Dapȣ stȣdiȣлȣ ачеstopȣ animале, este foapte intepesesantȣ нȣ нȣmaї în прiвinцa ачеsta, чi шi în прiвinцa вapiaцiȣnilорȣ în рапортȣлȣ opganizaцiȣneї лорȣ. Еле н'аȣ opганe de miшкapе прекȣmȣ ла алте animале miчї (s. е. пiчioapеле мȣштелорȣ, албiнелорȣ ш. ч. л.) шi аȣ împpeџiȣpȣлȣ гȣpeї saȣ neste totȣ корпȣлȣ лорȣ, ка niште перї (fimbpie) шi кȣ ачештї перї еле sînt în stape а se miшка к'о mape iȣцeалъ, ба înкъ а вipȣi фelȣpiцї de împedeкъpї че se iвeskȣ пе dpȣmȣ. Dapȣ sîntȣ atîta de miчї къ s'а калкȣлatȣ къ întp'o пiкъtȣpъ de апъ, поате sъ tpъiaskъ 500 miлioane de ачеste fiinџe mikроskопiче шi, лȣкpȣлȣ mipакȣлоsȣ, întpe ачеste miчї animале sîntȣ ȣнеле каре naskȣ пȣiї вiї! Пе kîndȣ алтеле se мȣлџeskȣ în modȣлȣ плantелорȣ, adекъ прin мȣгȣpї. Ла ачеste animале se аратъ пе корпȣ ка ȣнȣ фелȣ de tъietȣpъ каре, din че

în че se face maĭ adînkъ пînъ kîndŭ ажънџе a tъia корпълŭ în doъ пърцĭ; апоĭ din fie-каре d'aчeste пърцĭ, ease ънŭ animalŭ întregŭ. Ънеле d'aчeste fiinце мічĭ sîntŭ ръпitoape (aste sîntŭ негрешitŭ чеĭ маĭ мічĭ хоцĭ че se afлъ în лъme) пe kîndŭ алтеле sîntŭ nachinічĭ шi se нътpeskŭ de веџетале; ънеле аŭ ънŭ traiŭ singъpatikŭ, posomopîtŭ; пe kîndŭ алтеле sîntŭ „bon vivants", tpъeskŭ în societate întp'o пънгъ шi se amъzeazъ a mішka împreънъ aчeastъ пънгъ (s. e. Volvox globator.) Întp'ънŭ asemenea sakŭ se formeazъ maĭ пe ърmъ maĭ мълцĭ sačĭ мічĭ, пe ърмъ se ръпе sakълŭ челŭ mape шi esŭ dintp'însълŭ sačiĭ чеĭ мічĭ; aste sîntŭ пъiĭ лорŭ. Ънеле d'aчeste animaле sъ temŭ de лъminъ (eatъ чеĭ maĭ мічĭ obskъpantiștĭ în лъme; astea sъ bede kъ sîntŭ partea реакціонаръ a infъzopiлорŭ) пе kîndŭ алтеле аŭ o simpatie пentpъ лъmina галбенъ шi o antipatie пentpъ лъmina албastpъ; къчĭ s'a обсерватŭ kъ aчeste animaле se îmълцeskŭ мълtŭ kîndŭ ле пъне чine-ва întpo o stiклъ галбенъ шi se препъдeskŭ kîndŭ ле пъне чine-ва întp'o stiклъ албastpъ. Sîntŭ ънеле d'aчeste animaле каре se нъmeskŭ Radiate saŭ animaле kъ poate; къчĭ s'a обсерватŭ kъ аŭ împpeцiърълŭ гъpeĭ, doъ opгане каре seamънъ k'o poatъ каре se învîpteшte totŭ mepeŭ. Kînd пъне чine-ва o вънsea poшie (s. e. kîpmîsŭ) în апа ъnde tpъeskŭ aчeste animaле, o sъ вазъ kъ înчепе atomele kîpmъзълъĭ a fi învîptite шi împinse прin poatele animaлълъĭ; astŭ-felŭ kъ în съвîpшitŭ este împinsŭ în гъpa animaлълъĭ; asta este mizлокъ прin каре animaлълŭ îшĭ пpinde нътpimîntълŭ съŭ. Dintpe aчeste animaле padiate, ънеле fatŭ пъiĭ вiĭ, алтеле пънŭ oaъ, dapŭ îmълцipea лорŭ este atîta de mape шi de timпъpiъ în kîtŭ în timпълŭ de 24 de ope, ънŭ animaлŭ naшte, кpeшte шi пъне oъъ (astea sînt негрешitŭ miреселе челе maĭ tinepe în лъme.) Aчeste animaле аŭ шi o алтъ кваlitate кърioasъ adekъ sîntŭ în stape a peînviea din moapte; asta este акъmŭ în шtiinцъ o faptъ netъгъдъitъ. S'a въzъtŭ kъ aчeste animaле dъne че a ръmasŭ doĭ шi tpeĭ anĭ fъръ miшкаре шi вieaцъ, iapŭ a peînviatŭ, însъ aчeastъ кваlitate s'a обсерватŭ нъmaĭ ла padiate каре tpъeskŭ în aepŭ, пе kîndŭ aчeле каре tpъeskŭ în апъ, dъпе че ле a лъsatŭ чine-ва мълtŭ timпŭ afapъ de апъ, mopŭ шi нъmaĭ peînviezŭ. Sîntŭ алte animaле padiate каре se цine пe mъшkiĭ каре акоперŭ арборiĭ saŭ акоперiшеле каselopŭ. Kîndŭ н'a плоатŭ мълtŭ timпŭ шi н'a къzътŭ poaъ, se ъъskŭ шi ръmînŭ aша мълtŭ timпŭ ъskate шi паркъ moapte dapŭ kîndŭ înчепе iapŭ sъ казъ плоаie шi poaъ, peînviezŭ шi tpъeskŭ înkъ мълtŭ. Aiчĭ bedemŭ esemплъ frapantŭ d'o asfiksie (лешinŭ) saŭ kataлепsie каре seamъnъ kъ moaptea шi astea sînt негрешitŭ челе maĭ мічĭ fiinце însъfлeцite kataлептiче каре, de шi tpъeskŭ, totŭ пъ fakŭ nimikŭ шi пъкатŭ kъ tpъeskŭ.

Dapŭ пъ нъmaĭ апеле dълчĭ (але pîъpiлopŭ, лакъpiлopŭ ш. ч. л.), чi шi апеле мъpiĭ sînt ъmплъte kъ fiinце mikposkoпiче. Totŭ snaцiълŭ мъpiлopŭ пînъ ла zoneле поларе шi пînъ ла o adînчime de 1500 пiчioape, este плinŭ de infъzopie. Лîngъ Groenlande ла o întindepe de 10 miле џeографiче, se apatъ mapea пълatъ kъ nete верzĭ шi tъpвъpate. O патъ ape мъpimea ънеĭ miле џeографiче. Sъв mikposkoпŭ s'apatъ kъ aчeastъ верdeaцъ провine de animaле mikposkoпiче че se afлъ аколо. Saваnцĭ Англеzĭ, къpopa ле плаче sъ totŭ калкълеaze, аŭ калкълатŭ kъ dakъ apŭ вpea чine-ва sъ нъmepe aчeste animaле, însъ atîta нъmaĭ kîtŭ ъmплъ snaцiълŭ de a doъ-spre-zeчea napte ънеĭ miле, apŭ avea tpeвъinцъ de 80,000 oamenĭ ка sъ нъmepe zioa шi noaptea de ла înчепътълŭ istopieĭ tpadiцionaле a пъmîntълъĭ (adekъ de ла Adamŭ) пînъ акъmŭ. Пе d'алтъ napte a гъsitŭ воiaцiopълŭ *Poepig* лîngъ Cap Pilares mapea колоратъ ка k'o панглiкъ poшie avîndŭ o лъnџime de 5 miле шi o лъpџime ка de doъ. Aчeastъ poшeaцъ iapŭ a провenitŭ de infъzopiĭ. Dapŭ шi пînъ ла лъцime de 78 грade, adekъ пînъ ла mizлокълŭ гъпezei se гъseшte mapea плinъ de infъzopiĭ.

Нъ пъцinŭ контpiвъе prezenцa aчeстopŭ animaле ла înfpъmъseцapea nonцiлopŭ în цъpiле поларе. Чine, кълъtopindŭ în aчeste peџiънĭ, н'a обсерватŭ kъ, kîndŭ mateлоцiĭ tpagŭ ънŭ stpangŭ din mape, s'apatъ паркъ ка o вapгъ лъчitoape шi паркъ easъ skînteĭ? Dapŭ dъпе обсервацiъniле mikposkoпiче, aчesta провine d'o мълцime de animaле mikposkoпiче лъчitoape. Kîndŭ пъне чine-ва oцetŭ în aчeastъ апъ, паркъ s'aпpinde шi apde k'o лъminъ. Dapŭ ън omŭ скълdîndъ-se în апъ în aчestŭ timпŭ, bede kъ кор-

пȣлȣ̆ sъȣ̆ este акоперitȣ̆ паркъ кȣ skînteĭ de fокȣ̆.

Ȣниĭ воiаціорĭ аȣ̆ оaserвatȣ̆ къ în ȣнеле локȣрĭ în mаре ȣnde maĭ 'nainte mарea ера fosfoресчente, акȣmȣ̆ sъ веde къ mарea este аколо албъ ка de мante. Ачestȣ̆ fenomenȣ̆ аре каȣza лȣĭ нȣ нȣmaĭ în animaле mікроskопiче лȣчitoaре, чi шi în ръmъшiце de вецetaле. Diферinца între апа кȣ asemenea ръmъшiце вецetaле шi între апа плinъ кȣ infȣzорiĭ, нȣ е mаре; къчĭ întр'аdевърȣ̆ mȣлte вецetaле seamънъ mȣлtȣ̆ кȣ animaле; atîta se seamънъ în natȣръ mȣлtȣ̆ amîndoъ регнȣріле вецetaле шi animaле. Atîta este infinita transiциȣnea amîndopорȣ̆ регнȣрiлорȣ̆ în natȣръ. Atîta natȣра este infinitъ în хotapiле eĭ, каре se atinгȣ̆ a se kontinȣa шi formezȣ̆ o ȣnitate infinitъ.—

Комȣnikaцiȣnĭ sчientifiче mічĭ.

Mъtase de rîndакȣ̆ de річinȣ̆.

In Франчiea fакȣ̆ акȣmȣ̆, esперіinце în прiвinца ȣнȣĭ rîndакȣ̆ каре тръеште de frȣnza de річinȣ̆ (Bombyx cynthia) шi каре dъ o mъtase mȣлtȣ̆ maĭ вȣнъ, maĭ лȣчitoаре шi maĭ trainікъ de kîtȣ̆ rîndакȣлȣ̆ каре тръеште de dȣdȣ̆; апоĭ este foарte roditорȣ̆, креште foарte iȣte în kîtȣ̆ поate чine-ва sъ aiвъ dintр'însȣл 6 пînъ ла 7 реколте пе anȣ̆. În Paris este o soчietate (soчietate d'акліmatареа animaлелорȣ̆ streine) каре вinde tȣtȣрора оȣъле ачestȣĭ rîndакȣ̆ кȣ ȣнȣ̆ прецȣ̆ moderatȣ̆; este de прisosȣ̆ a adъoга къ ла noĭ ȣnde річinȣ̆ креште atîta de лesne шi ȣnde toate kondiциȣniле кліmatолоцiче sînt foарte фавораbiле пентрȣ serсicole (кȣлтȣра mъtъseĭ) къ арȣ̆ fi вine, zікȣ̆, ка шi ла noĭ sъ se fакъ esперimente кȣ цinереа ачestȣĭ rîndакȣ̆, a кърȣia крештере kostъ foарte пȣцinȣ̆ шi каре dъ o реколтъ аша de вȣнъ; апоĭ fiindȣ̆-къ е кȣnoskȣtȣ̆ къ ачestȣ̆ rîndакȣ̆ поate sъ тръеаskъ шi sъ se desвоалте шi în кліmеле речĭ (къчĭ нȣ депinde de esistinца dȣziлорȣ̆ каре черȣ̆ o кліmъ калдъ) de ачеа este înведератȣ̆ къ în viitорȣ̆ toate църіле, mъкарȣ̆ шi челе nordiче, seворȣ̆ пȣtea окȣпа кȣ кȣлтȣра mъtъseĭ; прin ȣрmаре, ачestȣ̆ продȣktȣ̆ пречiosȣ̆, акȣmȣ̆ аша de skȣmпȣ̆, ва fi în viitорȣ̆ mȣлtȣ̆ maĭ eftinȣ̆ шi ва devenі пропріetatea tȣtȣлорȣ̆, кеарȣ̆ a oamenilорȣ̆ пȣцinȣ̆ înавȣциĭ.

Капра de Angora акліmatatъ în Франчiа.

Soчietatea d'акліmatаре a animaлелорȣ̆ streine în Франчiа, a înчеркатȣ̆ a акліmata în Франчiа шi vestita капра d'Angora în orientȣ̆, каре аре ȣнȣ̆ пърȣ̆ ка de mъtase. În anȣлȣ̆ 1856 аȣ̆ adȣsȣ̆ челе d'întîiȣ̆ d'ачeste капре în Франчiа, adекъ патрȣ maskȣле шi шease femeле. Înmȣлцiреа ачestȣĭ animaлȣ̆ streinȣ̆ a реȣшitȣ̆ întр'atîta, къ sîntȣ̆ акȣmȣ̆ ла ачеаstъ soчietate în Франчiа патрȣ-zeчĭ шi шease indiвide каре пермite a sпера ȣнȣ̆ viitорȣ̆ foарте фавораbiлȣ̆. Ачeste animaле ле плаче între mȣнцĭ кȣ frȣnze. Este înведератȣ̆ къ mȣнцiĭ noштріĭ акоперіцĭ кȣ пъдȣрĭ de fагȣ̆, арȣ̆ fi o локȣinцъ foарте фавораbiлъ пентрȣ ачeste капре, каре арȣ̆ продȣче църіĭ o ramȣръ нȣоъ de indȣstріe шi ȣнȣ̆ izворȣ̆ нȣоȣ̆ de вогъцie adекъ, продȣкциȣnea ачestорȣ̆ перĭ de капре каре е maĭ skȣmпȣ̆ de kîtȣ̆ лîna чеа maĭ fînъ.

Pulbere de insekte din Кaȣкazia.

Пȣлвереа de insekte каре se вinde ла noĭ, провine din Кaȣкazia; аколо креште o плantъ (Pyrethrum carneum et roseum) a кърȣia floаре аре пропріetate къ аmецеште шi omoаръ toate feлȣріле de insekte прекȣmȣ̆ пъдȣкĭ, пȣречĭ, пъдȣкĭ de лemнȣ̆, mite, mȣште ш. ч. л. În църіле кълдȣроаse (ка шi ла noĭ) ȣnde înmȣлціреа нeste mъsȣръ a ачestорȣ̆ insekte, devine foарте de nesȣferitȣ̆, întреввinцареа ачesteĭ пȣлвере este întр'adевърȣ̆ o вine-fачере пȣвлікъ. Maĭ кȣ seamъ se întîmплъ de mȣлte орĭ în кліmеле калде къ ръніле omȣлȣĭ se ȣmпле кȣ вермĭ (maĭ кȣ seamъ ла волнавĭ ръніцĭ în spitaлȣріле militаре). În ачeste kazȣрĭ, пȣлвереа de insekte omoаръ îndatъ ачештĭ вермĭ шi кȣръцъ rana. Însъ, тревȣе ка ачеаstъ пȣлвере sъ fie проаспътъ, нȣ învekitъ de maĭ mȣлцĭ anĭ шi strікатъ; asemenea нȣ тревȣе sъ fie amestекатъ кȣ алте лȣкрȣрĭ каре slъвeskȣ̆ пȣтереа eĭ. Пȣлвереа kînd е проаспътъ, аре o faцъ верde шi o odoаре пенеtrantъ.

Арȣ̆ fi вine ка локȣitоріĭ dȣпе ла maлȣріле Дȣнъреĭ, каре sȣferе de feлȣрimĭ de insekte, sъ se folоseaskъ maĭ mȣлtȣ̆ d'ачеаstъ пȣлвере.

Sîntȣ̆ niште sȣпърърĭ каре daȣ̆ omȣлȣĭ insomnie шi нȣ поate чine-ва sъ fакъ nimik în kontра лор; dар sȣпърърĭ шi neodine провеninдȣ̆ din цînцарĭ (нȣ din цînцарȣл ал D-лȣĭ Roseti) гъseșк remediȣл лорȣ̆ îndatъ în нȣmita пȣлвере, шi de че sъ нȣ se folоseaskъ omȣлȣ̆ de dînsa?

Оbservaциȣniле meteoролоцiче ла Бȣкȣрештĭ de ла 22—31 Марtie.

Temпераtȣра dȣпъ termometрȣ лȣĭ Reaumure în ȣmвръ.

	Dim. ла ора 6,	d. a. ла ора 4,	seара ла ора 10.
Ла 22	2	4	2
Ла 23	3	11	3
Ла 24	3	2	2
Ла 25	2	4	2
Ла 26	3	9	7
Ла 27	7	11	4
Ла 28	5	10	4
Ла 29	5	8	5
Ла 30	5	11	5
Ла 31	5	11	5
Temпераtȣра de mizлок	4	8,1	4

Треĭ ziле a плоatȣ̆.

Tinъritȣ̆ în Tinографia Колеціȣлĭ Sf. Saва.